

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/498/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313212722
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5313212722.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky K. Z., nar. XX.XX.XXXX, P. XXX/X, XXX XX F. - U H., právne zastúpenej JUDr. Bohuslavom Majchrákom, advokátom, so sídlom F. J. XXXX, XXX XX F., proti odporcom 1/ C. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 2/ S. Z., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 3/ V. N., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXX, 4/ O. C., nar. XX.XX.XXXX, U J. XXX, XXX XX F. - F., 5/ S. Z., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 6/ S. Z., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 7/ O. Z., nar. XX.XX.XXXX, S. XXX, XXX XX T., ČR, 8/ S. N., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 9/ X. W., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 10/ N. N., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 11/ V. Z., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 12/ K. N., nar. XX.XX.XXXX, C. V. XXX, XXX XX F. - U H., 13/ W. N., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 14/ S. N., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 15/ N. N., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXX, 16/ K. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXX, 17/ S. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 18/ C. J., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX/XX, XXX XX F. - U H., 19/ O. P., nar. XX.XX.XXXX, J. K. XXXX/XX, XXX XX I., 20/ K. H., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXXX, 21/ C. I., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXX, 22/ W. I., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXX, 23/ W. I., nar. XX.XX.XXXX, W. XXX, XXX XX V., 24b/ K. U., nar. XX.XX.XXXX, I. D. XXX, XXX XX T., ČR (predtým 24/ S. U., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX, zomr. XX.XX.XXXX, XD/XXX/XXXX), 25/ K. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX V. XXX, 26/ S. I., nar. XX.XX.XXXX, W. XXXX, XXX XX V., 27/ K. D., nar. XX.XX.XXXX, Q. u W. XXX, ČR, odporcovia 2/ - 6/, 9/ - 17/, 19/ - 23/, 25/ - 27/ zastúpení všeobecným splnomocneným zástupcom MUDr. Tiborom Kubičkom, nar. XX.XX.XXXX, H. XXX/X, XXX XX D. - J. C., 28/ K. U., 29/ S. N., 30/ V. N., 31/ S. N., 32/ J. N., 33/ Československému štátu, 34/ T. S., 35/ V. N., 36/ K. U., 37/ S. N., 38/ K. Q., 39/ S. J., 40/ S. K., 41/ S. Z., 42/ S. N., 43/ S. J., 44/ C. Q., 45/ C. Q., 46/ S. J., 47/ C. Q., 48/ C. Q., 49/ K. Q., 50/ S. J., 51/ S. J., 52/ A. T., 53/ S. J., 54/ S. I., neznámi odporcovia v rade 28/ - 54/ zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní odporkyne v 1/ rade proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4C/321/2013-198 zo dňa 07.07.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd I. určil, že parcela CKN 4582 - trvalý trávnatý porast o výmere 472 m², totožná s časťou parcely EKN č. 4618/704 - orná pôda o výmere 535 m² zapísaná na LV č. XXXX kat. úz. V., vytvorená geometrickým plánom Miroslava Ripela - GEOMER, Lipová 810/4, Kysucké Nové Mesto, IČO: 32 236 611 dňa 27.07.2012, ktorý bol overený pod č. 677/2012, aktualizovaný dňa 15.06.2015 a ktorý bude tvoriť neoddeliteľnú súčasť rozsudku, patrí do dedičstva po neb. K. S., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX, II. navrhovateľke náhradu trov konania voči odporcom 2/ - 54/ nepriзнаl, III. odporkyňu 1/ C. J., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, V. XXXX zaviazal povinnosťou nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 741,60 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu navrhovateľky JUDr. Bohuslava Majchráka, advokáta, spol. s r. o., Nová Bystrica 850, IČO: 36 416 525 vo C.C. D., a.s., číslo účtu: XXXXXXXX/XXXX, IV. navrhovateľku zaviazal povinnosťou

zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu v Čadci titulom trov preddavkovaných štátom sumu 6,78 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Okresný súd došiel k záveru, že naliehavý právny záujem navrhovateľky na požadovanom určení v zmysle ust. § 80 písm. c) O. s. p. je v danom prípade dany.

Z vykonaných dôkazov súd vyvodil nasledovné skutkové a právne závery.

V prvom rade súd ustálil, že nárok na ideálny spoluvlastnícky podiel má právny vzťah k pozemnoknižnej parcele PKN 4618 (teraz EKN 4618) kat. úz. V.. Nárok na ideálny spoluvlastnícky podiel jednotlivých spoluvlastníkov - odporcov nemá vzťah k vydeleným parcelám CKN (EN pred THM) jednotlivo. Z toho logicky vyplýva, že veľkosť podielov jednotlivých spoluvlastníkov treba odvíjať čo do výmery z celkovej pôvodnej výmery pozemnoknižnej parcely v čase, kedy došlo k deľbe a nie od výmery parcel EN, resp. CKN, resp. EKN, ktorá už je po vyporiadaní vlastníckeho práva niektorých spoluvlastníkov do stavu CKN čo do výmery menšou parcelou, ako bola pôvodná pozemnoknižná parcela (a naďalej sa bude jej výmera znižovať v príčinnej súvislosti s tým, ako si jednotliví spoluvlastníci budú vybavovať vlastnícke právo k reálne vydeleným nehnuteľnostiam do stavu CKN). Z tohto dôvodu aj záver, či došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva, treba posúdiť z hľadiska celej pozemnoknižnej parcely, ku ktorej sa podiely jednotlivých pozemnoknižných spoluvlastníkov vzťahovali.

V nadväznosti na uvedené základnou podmienkou bolo preukázať, či ku dňu rozhodovania súdu podľa § 154 ods. 1 O. s. p. existuje spoluvlastnícky vzťah k parcele EKN 4618/704 (predtým PKN 4618) zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. V. alebo tento spoluvlastnícky vzťah bol v dávnej minulosti zrušený a vyporiadany reálnou deľbou medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi pôvodnej pozemnoknižnej parcely PKN 4618, a teda či v dôsledku zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva spoluvlastníctvo zaniklo a existujú len reálne vydelené nehnuteľnosti, ku ktorým je možné určiť vlastnícke právo. Bolo teda treba ustáliť, či spoluvlastníci zapísaní na LV č. XXXX kat. úz. V. na parcelu EKN 4618/704, z ktorej je vytvorená sporná nehnuteľnosť, sú na liste vlastníctva zapísaní len formálne.

Parcela EKN č. 4618/704 - orná pôda o výmere 535 m² zapísaná na LV č. XXXX kat. úz. V. bola na list vlastníctva zapísaná na základe výsledkov ROEPu. K tvrdenému zrušeniu a vyporiadaniu spoluvlastníctva však došlo v dávnej minulosti (do roku 1945), dávno pred vznikom parcely EKN č. 4618/704 a pred jej zápisom na LV. V tomto konaní je preukázané, že k faktickej deľbe v prírode došlo do roku 1945. V tom čase neexistovala parcela EKN vytvorená ROEPom, ale parcely PKN zapísané v pozemkovej knihe. Súd bol povinný aplikovať také hmotné právo a také evidencie pozemkov, ktoré platili ku dňu reálnej deľby v prírode. V čase reálnej deľby v prírode, pribl. v roku 1945, namiesto parcely EKN 4618/704 existovala pozemnoknižná parcela 4618. Nielen z výpovede odporcov mal súd preukázané, že pozemnoknižné parcely boli podelené medzi pozemnoknižných spoluvlastníkov, ale takýto záver mal súd preukázaný aj porovnaním pozemnoknižnej mapy s mapou EN pred THM. Z porovnania vyplýva, že mapa EN pred THM zamapovala reálnu deľbu pozemnoknižnej parcely v prírode podľa prírodných hraníc - medzí (v tomto prípade aj štekového oplotenia). Tým mal preukázaný záver, že pozemnoknižná parcela bola podelená na parcely EN pred THM a tieto boli vydelené jednotlivým pozemnoknižným spoluvlastníkom (právnej predchodkyňi navrhovateľky, ale aj odporčyni 1/ a jej právnym predchodcom, aj ostatným PKN spoluvlastníkom, resp. ich právnym nástupcom). V pozemnoknižných vložkách na pozemnoknižné parcely nie je zapísaná len pozemnoknižná parcela 4618, ale aj iné pozemnoknižné parcely. Ku všetkým tam zapísaným pozemnoknižným parcelám pozemnoknižní spoluvlastníci (totožní so spoluvlastníkmi parcely EKN č. 4618/704) mali rovnakú výšku podielov, ktorá zodpovedá aj výške podielov zapísaných na LV č. XXXX na jednotlivých spoluvlastníkov, resp. ich právných predchodcov.

Z uvedeného mal súd preukázané, že v čase deľby, vzhľadom k rovnakému okruhu pozemnoknižných spoluvlastníkov, k veľkému počtu pozemnoknižných parcel a rovnakej výške podielov, nedochádzalo medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi k deľbe a zámenám takým spôsobom, že by všetci pozemnoknižní spoluvlastníci mali vydelené svoje podiely len z pozemnoknižnej parcely PKN 4618. Keďže podiely a okruh spoluvlastníkov boli v čase deľby rovnaké, delili a zamieňali medzi všetkými pozemnoknižnými parcelami zapísanými na tých istých spoluvlastníkov v rovnakých podieloch. Preto nemusí mať každý zo spoluvlastníkov (vrátane neznámych) vydelený svoj podiel len v pozemnoknižnej parcele PKN 4618 (teraz EKN 4618/704). Niektorí spoluvlastníci mali vydelené svoje podiely v iných pozemnoknižných parcelách. Rozhodujúce bolo to, že všetci mali vydelené, každý užíval

výlučne svoje reálne vydelené nehnuteľnosti, rešpektoval vlastnícke právo ostatných a to dlhodobo. Niektorí zo spoluvlastníkov so svojimi vydelenými nehnuteľnosťami disponovali (predali, darovali a pod.). Skutočnosť, že niektorí spoluvlastníci ku dnešnému dňu nemajú vydelené nehnuteľnosti v pozemkníhnej parcele 4618, resp. nedisponujú reálne vydelenými nehnuteľnosťami, neznamená, že k deľbe nedošlo a že ich právnym predchodcom ich spoluvlastnícky podiel v reálnej rovine nebol vydelený.

Zjednocujúce rozhodnutie 911/1932 bolo vydané pre zjednotenie aplikácie práva platného do roku 1950 a bolo založené na dlhodobom faktickom stave, nie formálnom stave. V zmysle rozhodnutia 911/1932 deľba a záměna predstavujú v zmysle Občianskeho zákonníka „iné skutočnosti ustanovené zákonom“, na základe ktorých došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva. Deľba a záměna v dávnej minulosti do roku 1950 sú titulom, na základe ktorého právna predchodkyňa navrhovateľky získala k vydelenej nehnuteľnosti vlastnícke právo.

Novovzniknutá parcela teda nevznikla vytvorením geometrickým plánom v roku 2012. Geometrický plán z dôvodu vykonateľnosti (zapísateľnosti) rozsudku graficky znázornil parcelu v prírode reálne vydelenú, ohraničenú medzami, oplotením, ktorá vznikla už v dávnej minulosti do roku 1945 faktickým zrušením spoluvlastníctva v prírode reálnou deľbou, zámenami, ktoré boli dlhodobo rešpektované. Čo do určenia vlastníckeho práva rozsudok nemá konštitutívny charakter. Má deklaratórny charakter. Deklaruje vznik vlastníckeho práva v minulosti.

Podľa § 70 ods. 1 Katastrálneho zákona údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Takýmto údajom je aj zápis na liste vlastníctva č. XXXX kat. úz. V., že parcela EKN 4618/704 je v spoluvlastníctve tam uvedených spoluvlastníkov. Navrhovateľke sa v nadväznosti na zákonnú domnienku dlhodobého, faktického, nerušeného užívania vydelenej nehnuteľnosti (R 911/1932) podarilo preukázať opak (§ 133 O. s. p.). Preukázala, že zápis spoluvlastníctva na liste vlastníctva je len formálny. Je teda daný naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c) O. s. p., na zosúladení skutočného hmotnoprávneho stavu vlastníckeho práva s formálnym stavom vlastníctva vedeným na liste vlastníctva. Navyiac, aj mapy EN a evidencia EN mali záväzný charakter, ktorý nebol rešpektovaný pri zápise parcely EKN 4618/704 na list vlastníctva v rámci ROEPu. Napriek tomu, že parcela EKN 4618/704 (predtým PKN 4618) bola v dávnej minulosti reálne podelená, v ROEPe túto nehnuteľnosť zapísali do stavu pred deľbou, teda do stavu spoluvlastníckych podielov, čím, podľa názoru súdu, došlo takýmto spôsobom k odňatiu vlastníckeho práva vlastníkom, ktorí nehnuteľnosti mali reálne vydelené, pričom deľba bola evidovaná a zamapovaná. Skutočnosť, že vlastníci na evidenčných listoch boli vedení len ako užívatelia a nie vlastníci, zodpovedá platnej právnej legislatíve v čase socializmu, kedy nemohli byť zapísaní skutoční vlastníci na listy vlastníctva k parcelám EN pred THM vzhľadom k obmedzeniu výmery, ktorú v tom čase vlastníci mohli vlastniť, ktorá v tom čase mohla byť predmetom vlastníctva. Preto podľa Zákona o evidencii nehnuteľností tieto nehnuteľnosti boli vedené v užívacom stave napriek tomu, že v hmotnoprávnej rovine išlo o vlastníkov reálne vydelených nehnuteľností.

Z uvedených dôvodov súd návrhu v celom rozsahu vyhovel a určil, že sporná nehnuteľnosť CKN 4582 - trvalý trávnatý porast o výmere 472 m², identická s časťou parcely EKN 4618/704 - orná pôda o výmere 535 m² zapísaná na LV č. XXXX kat. úz. V., patrí do dedičstva po neb. K. S., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX. Keďže navrhovateľka je jej právna nástupkyňa, okrem už uvedených dôvodov, že je daný naliehavý právny záujem na určení podľa § 80 písm. c) O. s. p., je daný na strane navrhovateľky naliehavý právny záujem na určení, aby vec bola prejednaná v dedičskom konaní, pretože prichádza do úvahy ako jej právna nástupkyňa, ako dedička, na rozdiel od odporkyne 1/.

Označeným odporcom 24/ bol S. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX (5D/157/2013). Právnym nástupcom po ňom je odporkyňa 24b/ K. U., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX T., I. D. XXX. Súd nerozhodoval o zastavení konania voči neexistujúcemu mŕtvemu odporcovi 24/ S. U. a pripustení odporkyne 24b/ do konania. Súd zastáva názor, že s neexistujúcim mŕtvym účastníkom konania nie je možné konať, a teda ani rozhodnúť o zastavení konania, záměne účastníkov konania. Priamo zo zákona sa odporkyňa 24b/ stala právnym nástupcom zomrelého odporcu 24/ S. U.. Súd pokračoval v konaní podľa § 107 ods. 1 O. s. p., § 107 ods. 3 O. s. p. s právnym nástupcom odporcu 24/ S. U. bez procesného rozhodnutia o zastavení konania, pripustení účastníka konania.

Odporcovia 25/, 50/, 51/, 54/ boli v návrhu zo dňa 04.12.2013 označení ako odporcovia. Podaním zo dňa 27.01.2015 (č. I. 168, 163) navrhovateľka voči odporcom 25/, 50/, 51/, 54/ vzala návrh späť a žiadala

konanie zastaviť. V nadväznosti na § 96 ods. 2 O. s. p. po začatí konania súd späťvzatie návrhu doručil odporkyňi 25/ a zástupcovi neznámych - SPF. SPF prevzal výzvu dňa 25.03.2015, odporkyňa 25/ dňa 27.03.2015. Podľa výzvy na č. I. 177 spisu, ktorú prevzali, sa mali v lehote 10 dní vyjadriť, či súhlasia so späťvzatím a zastavením konania, ak nie, z akých dôvodov. Súd ich poučil podľa § 101 ods. 3 O. s. p., že po uplynutí lehoty 10 dní bude vychádzať zo zákonnej domnienky, že so zastavením konania voči označeným odporcom súhlasia. Keďže v stanovenej lehote 10 dní sa odporcovia nevyjadrili, súd mal za to, že súhlasia so zastavením konania a konanie podľa § 96 ods. 2 O. s. p. voči odporcom 25/, 50/, 51/, 54/ zastavil. Keďže v čase rozhodovania vo veci samej nie je právoplatné uznesenie o zastavení konania, do momentu právoplatnosti tohto uznesenia musia byť uvedení účastníci uvedení aj v okruhu účastníkov konania v rozsudku.

Úspešnou účastníčkou konania je navrhovateľka. Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. jej patrí plná náhrada trov konania. Vo vzťahu k odporcom 2/ - 54/ súd na inak úspešnú účastníčku konania navrhovateľku aplikoval ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p. a nepriznal navrhovateľke právo na náhradu trov konania voči odporcom 2/ - 54/. Za neusporiadaný stav vlastníctva uvedení odporcovia nemôžu a za neusporiadaný stav vlastníctva nemôže ani navrhovateľka. Voči odporcom 2/ - 54/ navrhovateľka podľa § 151 ods. 1 O. s. p. ani neuplatnila právo na náhradu trov konania. Súd jej toto právo ani nepriznal z dôvodov už uvedených.

Navrhovateľke priznal právo na náhradu trov konania voči odporkyňi 1/. Ani odporkyňa 1/ nemôže za neusporiadaný stav vlastníctva na území SR, nemôže ani za neusporiadaný stav vlastníctva navrhovateľky. Voči odporkyňi 1/ podľa § 151 ods. 1 O. s. p. navrhovateľka uplatnila právo na náhradu trov konania. Súd jej priznal právo na náhradu trov konania. Odporkyňa 1/ bránila navrhovateľke v uplatnení a ochrane jej vlastníckeho práva, ktoré je chránené aj Ústavou SR. Zavinila vznik tohto sporu. Všetci odporcovia s výnimkou odporkyne 1/ súhlasili s deľbou a vlastníckym právom právnej predchodkyne navrhovateľky K. S., rod. J., ale odporkyňa 1/ s uplatnením takého práva navrhovateľky nesúhlasila. Z tohto dôvodu znemožnila navrhovateľke uplatniť svoje právo v mimosúdnom konaní v rámci ROEPu. Navrhovateľka bola nútená domáhať sa uplatnenia práva v súdnom konaní. Aj v súdnom konaní bránila odporkyňa 1/ navrhovateľke v uplatnení práva bez akejkoľvek právne relevantnej argumentácie. Z toho dôvodu súd zaviazal odporkyňu 1/ nahradiť navrhovateľke trovy konania v súlade so zákonom, v súlade s uplatnením podľa § 151 ods. 1 O. s. p., účelne vynaložené trovy konania a preukázané trovy konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 642,10 eur, z titulu súdneho poplatku 99,50 eur, spolu trovy vo výške 741,60 eur.

Súd zaviazal navrhovateľku, aby zaplatila Slovenskej republike na účet Okresného súdu v Čadci sumu 6,78 eur ako trovy preddavkované štátom za použitie osobného motorového vozidla Okresného súdu Čadca, ŠPZ CA616AN na ohliadke dňa 23.07.2014 podľa vyhlášky č. 283/2002 Z. z. doplnenej opatrením MPSVR SR 632/2008 Z. z. Vozidlo bolo použité na trase Čadca - Oščadnica a späť. Vodič ubehol 24 km x spotreba na 1 km 0,064 x cena PHM 1,552 + poplatok za 1 km 0,183 = 6,78 eur. Nárok bol priznaný podľa § 148 ods. 1 O. s. p.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie odporkyňa v 1/ rade. Rozsudok Okresného súdu Čadca považuje za nesprávny, nezákonný, pretože nebol dostatočne zistený skutkový stav veci, rozsudok je nesprávne a nezrozumiteľne odôvodnený a súd konal s mŕtvymi účastníkmi. Predovšetkým zdôrazňuje, že ničím nebolo preukázané, že by žalované parcely boli predmetom nejakej deľby, a pokiaľ sa súd odvoláva na výpis zložky 1081, tu predsa išlo o iné parcely, na ktorých mali rodičia navrhovateľky postavený rodinný dom. Žalované nehnuteľnosti sú však vzdialené od rodinného domu rodičov navrhovateľky a ničím nebolo preukázané, že by odporkyňa 1/ alebo jej právni predchodcovia sa nejakej deľby zúčastnili. V prípade reálnej deľby by jej alebo právnym predchodcom boli vydelené nejaké iné nehnuteľnosti, čo však nebolo preukázané a súd to ani nezistoval. Zdôrazňuje, že má už vyše 70 rokov, jej zdravotný stav nie je dobrý, a preto sa jej vyjadrenia môžu zdať protirečivé. Súd však musí vychádzať zo všetkých dôkazov. Skutočnosť je taká, že žalované nehnuteľnosti vždy užívala len ona, a tieto jej vždy patrili, preto aj v rámci ROEPu vzniesla námietku. Pripája fotokópiu úmrtných listov po J. D., rod. N., odporkyňi v 32/ rade, po V. N., odporcovi v 35/ rade, ktorí sú už viac ako 50 rokov mŕtvi a s ktorými účastníkmi konal súd, ako keby naďalej žili. Žiada preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporkyne 1/ nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok okresného súdu zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. s poukazom na ust. § 212 ods. 3 O. s. p. a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Odvolanie odporkyne v 1/ rade je čiastočne dôvodné, pokiaľ poukazuje na vady konania, na ktoré je zároveň odvolací súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Odvolací súd zistil, že konanie pred prvostupňovým súdom má také vady konania, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Zároveň ide o také vady, pre ktoré odvolací súd nemohol napadnuté rozhodnutie meritorne preskúmať.

V zmysle ust. § 79 ods. 1 O. s. p., konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

V zmysle ust. § 19 O. s. p., spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Okresný súd, zamerajúc sa na hmotnoprávnu stránku veci, nevenoval dostatočnú pozornosť skúmaniu podmienok konania, ktoré musia byť nevyhnutne splnené, aby súd vo veci mohol konať a rozhodnúť.

Konanie sa začína na návrh. Návrh musí mať predpísané obsahové náležitosti, ako to vyplýva z ust. § 79 ods. 1 O. s. p. Jednou z týchto náležitostí je riadne označenie účastníkov konania uvedením ich mena, priezviska, bydliska účastníkov, prípadne ich zástupcov. Ak návrh takéto náležitosti nemá, súd musí v súčinnosti s účastníkom konania tieto v zmysle ust. § 43 O. s. p. odstraňovať.

V danej veci navrhovateľ označil menom a priezviskom bez uvedenia bydliska široký okruh odporcov zastúpených Slovenským pozemkovým fondom, vychádzajúc z údajov, ktoré sú na liste vlastníctva.

Odvolací súd poukazuje na to, že je mu z úradnej činnosti známe, že v prípade takto označených fyzických osôb sa jedná spravidla o osoby, o ktorých nie je známe, či a kde v súčasnosti žijú, prípadne kto je ich právnym nástupcom. Spravidla to však nie je u všetkých takto zapísaných osôb na liste vlastníctva. Je povinnosťou navrhovateľa, aby v prípade, že sa rozhodne podať žalobu s takýmto okruhom účastníkov, urobil potrebné zistenia v súčinnosti s príslušnými obcami, inštitúciami, ktoré sa zaoberajú archivovaním a evidenciou osôb a minimalizoval okruh účastníkov bez riadneho označenia,

prípadne uvedenia právnych nástupcov. Bližšiu identitu osôb možno často zistiť aj z právnych listín, ktoré sú na listoch vlastníctva alebo v pozemkovej knihe uvedené ako nadobúdacie tituly V danom prípade navrhovateľka predložila minimálne dôkazy (potvrdenie obce, z ktorého nevyplýva, z čoho obec pri jeho vystavení vychádzala), že potrebné zistenia vykonala a súd opomenul svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 43 O. s. p. odstraňovať vady podania. Tak sa stalo, že okresný súd konal s účastníkmi, o ktorých je zrejmé, kde a kedy zomreli a nemali tak v čase začatia konania spôsobilosť byť účastníkom konania.

Odporkyňa v odvolacom konaní predložila úmrtné listy odporcov v 32/ rade po J. D., rod. N. a v 35/ rade po neb. V. N.. Pokiaľ boli tieto údaje dostupné odporkyni, znamená to, že ich mohla zistiť aj navrhovateľka.

Nedostatok podmienok konania, a to najmä konanie s účastníkmi, ktorí nemali spôsobilosť byť účastníkmi konania v čase začatia konania, predstavuje takú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vo vzťahu k účastníkovi v 33/ rade, ktorý je označený ako Československý štát, je potrebné okresnému súdu vytknúť, že ide o neexistujúci subjekt. Pokiaľ aj v minulosti takýto subjekt existoval, muselo dôjsť k právnemu nástupníctvu, ktorou skutočnosťou sa okresný súd vôbec nezaoberal. Tento subjekt, tak ako je označený, potom nemá spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania.

Odvolací súd preto musel bez meritórneho preskúmania rozsudku pristúpiť k zrušeniu rozsudku prvostupňového súdu a jeho vráteniu mu na ďalšie konanie.

Povinnosťou okresného súdu bude zaoberať sa splnením procesných podmienok konania.

Predovšetkým okresný súd v súčinnosti s navrhovateľkou postupom v zmysle ust. § 43 O. s. p. bude odstraňovať vady konania tak, aby účastníci na strane odporcov, ktorí neboli riadne označení bližšími identifikačnými údajmi, najmä ich bydliskom, boli riadne v súlade s ust. § 79 ods. 1 O. s. p. označení, aby sa vylúčilo, že okresný súd bude konať s osobami, o ktorých je známe, že zomreli, majú právnych nástupcov alebo sa nachádzajú na zistiteľnej adrese v Slovenskej republike alebo v zahraničí. Ako s účastníkmi na neznámom mieste v zastúpení Slovenským pozemkovým fondom môže konať iba s tými účastníkmi, u ktorých bude preukázateľne zrejmé, že nemožno zistiť ich adresu alebo dátum úmrtia a právnych nástupcov z príslušných štátnych evidencií. Až po odstránení uvedených nedostatkov prvostupňový súd vec opätovne meritórne prejedná a rozhodne.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.